

עפ"ת (מרכז) 54913-03-14 - זאהיר עאסי נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 54913-03-14 עאסי נ' מדינת ישראל

בפני כב' הנשיא אברהם טל, אב"ד
כב' השופטת בלה טולקובסקי
כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין
זאהיר עאסי

נגד

מדינת ישראל

פסק דין

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה מחוז מרכז (כב' השופטת רות רז) מיום 4.3.14 בתיק גמ"ר 7777-05-12 לפיו הורשע המערער, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרם מוות ברשלנות.

על המערער הוטלו 20 חודשי מאסר בפועל, 15 שנות פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה וקנס בסכום של 10,000 ₪.

עיקרי העובדות:

ביום 15/2/12, בשעה 6:20 לערך, נהג המערער במשאית מערבל בטון בכביש 531 לכיוון מערב והתקרב לצומת הכבישים 531-5233 כדי לפנות שמאלה בצומת.

הצומת מרומזר והמערער נעצר תוך ציות לאור אדום ברמזור.

אותה שעה נהג נתיב מידד ז"ל ברכב טויוטה בכביש 531 מכיוון מערב לכיוון מזרח, מול כיוון נסיעת המערער, ונכנס לצומת באור ירוק שדלק ברמזור בכיוון נסיעתו. המערער החל להיכנס לצומת ולפנות שמאלה, בעוד האור ברמזור שבכיוון נסיעתו אדום. המערער חסם את נתיב נסיעת נהג הטויוטה, שניסה למנוע את התאונה על ידי הסטת רכבו ימינה, אך המשאית פגעה עם חזיתה בדופן שמאל של הטויוטה וכתוצאה מהפגיעה נחבל נהג הטויוטה בראשו ונהרג במקום.

דברי בני משפחת המנוח בבימ"ש קמא

1. אשת המנוח אמרה בבימ"ש קמא שברגע שהמערער הרג את המנוח הוא הרג גם אותה, שכן היא סובלת גם אם היא מתפקדת והיא מוכנה להתחלף עם אשת המערער, גם אם יקבל עונש מאסר.

2. בנו של המנוח הצביע על כך שהמערער לא לקח אחריות על קרות התאונה ועל כך שחייו השתנו מאז מות המנוח, שכן הוא חושב עליו בכל דבר שהוא עושה.

תסקיר שירות המבחן:

המערער הוא בן 42, נשוי ואב לארבעה ילדים, שניים מהם סובלים מבעיות בריאותיות ורגשיות. למרות הזמן שחלף מאז התאונה המערער מתקשה לתפקד מבחינה נפשית וסובל מסימפטומים פוסט טראומטיים, אך מסרב לקבל טיפול ועזרה בקשר לכך. המערער התייחס בצער וכאב לתוצאות הטרגיות של התאונה ולכך שגרם למותו של אדם אך הוא מתקשה להתמודד עם אשמתו ואחריותו לתאונה וחוזר וטוען כי לא נסע באור אדום.

שירות המבחן המליץ להסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות והטלת צו מבחן וכן המליץ כי במקרה בו יטיל בית המשפט על המערער מאסר ממש, יתחשב באורך תקופת המאסר.

גזר-הדין של בימ"ש קמא

1. הקו המנחה לגבי מדיניות הענישה הראויה בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית הינו מאסר מאחורי סורג ובריח.

2. אופן נהיגתו הרשלני של המערער נמצא ברף גבוה של רשלנות שכן נהג רכב כבד נדרש לחובת זהירות מוגברת.

המערער הבחין כי ברמזור דולק אור אדום, שכן היה במצב של עצירה לפני הכניסה לצומת, ובכל זאת החליט להיכנס לצומת טרם התחלף האור לירוק. אין מקום לטענה שהמערער לא הבחין באור האדום או כי שמדובר בטעות אנוש או שהייתה זו רשלנות רגעית.

3. המערער נכנס לצומת ממצב של עצירה, ולכן התנהגותו היא ברף העליון של הרשלנות.

שדה הראיה של המערער היה פתוח, אך הוא לא הבחין במנוח עד לתאונה על אף שהיה עליו להבחין בו ולפעול למניעת התאונה.

המערער מכיר היטב את הצומת, ולכן כניסתו אליה מצביעה על רשלנותו הגבוהה.

4. המנוח נכנס לצומת בחסות אור ירוק ולא יכול היה לצפות את כניסתו של המערער כשברמזור אור אדום. כאשר הבחין במערער הוא ניסה למנוע את התאונה ולכן אין רשלנות תורמת באופן נהיגת המנוח.

5. מתחם הענישה בעבירות של גרימת מוות ברשלנות נמצא בין 6 חודשי מאסר לשלושים חודשי מאסר ופסילה למשך שנים.

בנסיבות בהן מדובר ברשלנות גבוהה, כבמקרה הזה, המתחם אינו כולל מאסר לריצוי בעבודות שירות

ומתחם הענישה נע בין 12 חודשי מאסר לשלושים חודשי מאסר בפועל.

6. המערער נוהג משנת 1990 ולו 31 הרשעות קודמות. המערער הוא נהג מקצועי, נמצא שעות רבות על הכביש ובנסיבות אלה אין מדובר בעבר מכביד.

אין לחובת המערער עבירות חמורות של אי ציות לתמרורים או אי ציות לאור אדום וזו מעורבותו הראשונה בתאונת דרכים.

7. תסקיר שירות המבחן מפרט את נסיבותיו האישיות של המערער ואת השפעת התאונה על חייו וחיי משפחתו אך בתאונות קטלניות נסוגות הנסיבות האישיות מפני האינטרס הציבורי והמשקל שיש ליחס להן הוא נמוך.

רוב המורשעים בעבירות של גרימת מוות ברשלנות הם אנשים נורמטיביים אך המחיר הבלתי נסבל של תאונות הדרכים בגביית חיי אדם מחייב ענישה קשה גם כאשר המורשע הוא אדם מן השורה, שרשלנותו במקרה אחד גרמה לתוצאה הקשה.

8. בית המשפט בחן את הנסיבות המפורטות בתסקיר והואיל ולא הוצגו בפניו ראיות לקביעת סכום הפיצויים, נמנע מהשתת פיצוי.

9. לאחר שבחן את הפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים, את נסיבות התאונה, רמת הרשלנות הגבוהה, את התוצאה הטרגית של התאונה, וכן את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער והמצב הנפשי בו הוא נמצא, בית המשפט קמא קבע כי יש להשית על המערער תקופת מאסר בפועל בתוך מתחם הענישה.

נימוקי הערעור:

1. בית המשפט קמא קבע כי המערער כשל כנהג מקצועי ועל כן ראוי היה לקבוע כי 15 שנות הפסילה יחולו על רכב משא, ולאחר תקופה מה יוכל המערער לחזור ולנהוג ברכב פרטי.

2. מאחר והמערער החל בנסיעתו לאחר שהמתין להתחלפות האור ברמזור מתוך מחשבה שהוא נכנס בירוק, יש לזקוף לטובתו רף רשלנות נמוך, ולאמץ את הרף התחתון של מתחם הענישה.

3. מדובר במצב חריג, ומאחר ולא ניתן לקבוע את הלך מחשבתו של המערער כשנכנס לצומת יש לזקוף לזכותו כי טעה לחשוב שנכנס בחסות אור ירוק ברמזור.

אין מדובר במי שהחליט מתוך מודעות או כוונה להיכנס לצומת באור אדום ומאחר ולא ניתן להסביר מדוע נכנס לצומת בחסות אור אדום, אלא בגלל סיבה של שיקול דעת מוטעה, הרי שיש להניח לזכותו רף רשלנות נמוך.

4. מתחם הענישה הוא אכן בן 6 חודשי מאסר עד 30 חודשי מאסר אך מאחר ומדובר ברף רשלנות נמוך, ולאור העדר תכנון מוקדם, יש לאמץ מתחם זה גם במקרה דנן.

5. ב"כ המערער הפנה לפסיקה בעבירה של גרם מוות ברשלנות, שבה נגזרו על הנאשמים עונשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

6. המערער הוא בן 42, נשוי ואב לארבעה ילדים. הוא עבד רוב שנותיו כנהג משאית ולא צבר לחובתו עבירות תעבורה רבות.
- גם המערער הוא חלק ממשפחת השכול לאחר שאיבד את גיסו בתאונת דרכים קטלנית לפני כ-9 שנים.
- בנו של המערער נפגע אף הוא בתאונת דרכים וכתוצאה ממנה נפגעה בריאותו והוא סובל מבעיות רגשיות.
7. משפחתו של המערער חייה את האובדן יום יום, שעה שעה ומבינה את אובדנה הכבד של משפחת המנוח ז"ל.
8. מתסקיר שירות המבחן עולה כי המערער עבר קושי רב בהפנמת התאונה, לא מתוך אי לקיחת אחריות אלא מתוך הקושי בהכרה כמי שנכשל בנהיגתו לאחר שנים של נהיגה מקצועית.
9. המערער סבל מקושי רב כתוצאה מהתאונה, כאשר הרבה להסתגר וניתק קשר עם משפחתו. המערער סבל מהתפרצויות זעם, מקושי להירדם והוא רואה את התאונה בראשו ללא הפסקה.
- שירות המבחן תיאר את המערער כמי שסובל מפוסט טראומה, אשר זקוק לטיפול.
10. המערער בחר שלא לערער על הכרעת הדין מתוך הפנמה ולקיחת אחריות על גרימת התאונה.
11. כאשר מדובר ברף רשלנות נמוך, לאור נסיבותיו האישיות של המערער ומתוך ראיית הענישה המקובלת במקרים דומים- יש מקום להפחית באופן משמעותי את תקופת המאסר אשר הוטלה על המערער.
12. מבחן התוצאה אינו המבחן הבלעדי אלא על בית המשפט לראות את התמונה כולה. הטלת עונש מאסר לתקופה של 20 חודשים חורגת באופן קיצוני ממידת הענישה המקובלת.
13. פסילת רישיונו של המערער ל- 15 שנה מאיינת את האפשרות שלו לחזור לחברה כנהג מן המניין ומקבעת את מעמדו כ"עבריין תנועה".
14. מאחר ומדובר במי שלא יצליח לדאוג לפרנסת משפחתו לתקופה ארוכה, יש להפחית את גובה הקנס באופן משמעותי.
15. במהלך הטיעונים בפנינו טען ב"כ המערער שהרשלנות של המערער אינה גבוהה שכן הוא עצר לפני הרמזור ונכנס לצומת בתודעה שהוא נכנס אליה באור ירוק.
- לטענתו, המערער הוא אדם נורמטיבי, ללא עבר פלילי שהתפרנס מנהיגה על רכב משא ונמצא על הכביש מידי יום במשך 22 שנים.
- רוב עבירות התעבורה המעטות שביצע המערער בוצעו בהיותו נהג על רכב משא ולכן יש מקום

להפחית את תקופת פסילתו מלנהוג על רכב פרטי.

ב"כ המערער הפנה לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער, כפי שהובאו לעיל, ולכך שלא יוכל לחזור לעבודתו כנהג רכב משא.

תגובת המשיבה

1. אין להתחשב בנטילת האחריות הנטענת של המערער שכן הוא ניהל הוכחות וטען שנכנס לצומת באור ירוק גם בפני שרות המבחן.

2. הרשלנות שגילה המערער היא רשלנות ברף גבוה שכן הוא נהג ברכב כבד, נכנס לצומת באור אדום במודע ולא עשה דבר כדי למנוע את התאונה.

3. ב"כ המשיבה הפנתה לדברי בני משפחתו של המנוח בבימ"ש קמא ולטראומה שנגרמה להם בעקבות מות יקירם וטענה שאין מקום להתערב בעונש המאסר שהוטל על המערער, שאינו סוטה ממדיניות הענישה בעבירות של גרם מוות ברשלנות בתאונות דרכים. ב"כ המשיבה התנגדה לסיווג חלק מתקופת הפסילה לאור עברו התעבורתי של המערער.

דין והכרעה

1. אנו רואים עין בעין עם בימ"ש קמא את הקביעה שקבע, לאחר שמיעת ראיות, שהמערער נהג ברשלנות גבוהה כשנכנס לצומת כשעדיין דלק ברמזור האור האדום.

איננו מקבלים את טענת המערער שנכנס לצומת כשבתודעתו היתה המחשבה שהאור ברמזור התחלף לירוק שכן טענה זו נדחתה ע"י בימ"ש קמא לאחר שלא האמין לה.

כך הם פני הדברים במיוחד כאשר המערער נהג ברכב כבד, שפגיעתו קטלנית, כפי שפגע במנוח שנהרג במקום.

2. אף אנו, כמו בימ"ש קמא, איננו מתעלמים מנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער, כפי שהובאו בתסקיר המבחן וממצבו הנפשי של המערער בעקבות התאונה, שהוא נחלתם של רבים מגורמי מוות בתאונות דרכים, אך אין באלה כדי להקל בעונש המאסר שהוטל על המערער, שאינו סוטה ממדיניות הענישה.

3. ברע"פ 2955/12 הרמוס נ' מדינת ישראל, תק-על 2012(2) 5717 קבעה כב' המשנה לנשיא, השופטת נאור, כדלקמן:

"10. לצד בחינת נסיבותיה של המבקשת, יש לזכור כי השיקולים המתווים

את שיקול דעתם של בתי משפט בעת קביעת העונש הראוי

לעבירות תנועה בעלות תוצאות קטלניות, אינם מתמקדים

רק בנאשם. על בית המשפט לשקול מערכת שיקולים רחבה

יותר, הכוללת גם את בחינת תוצאות התאונה והאינטרס
החברתי שבענישה. לעניין זה נאמר:

"מטבע הדברים, ומכוח תפקידם, בחרו באי כוחה של
המערערת להאיר את השלכותיו הקשות של העונש על
שולחתם, בעוד שבית המשפט מצווה לתת את דעתו
למערכת שיקולים רחבה יותר, וביניהם - כיצד נוהגים במי
שלולא רשלנותה, שלהשקפתנו היא חמורה גם חמורה,
לא היה נגרם מותה של אשה, אם לילדים, שפתיל חייה
קופד בחטף, ועולמם של בני משפחתה נשתנה עקב כך מן
הקצה אל הקצה. לתוצאה זו נודעת חומרה כפולה
ומכופלת נוכח המצב הבלתי נסבל בכבישי ישראל, שאת
מחירו משלמים רבים בחייהם, כמעשה של יום יום. מצב
זה אינו נובע מגזירת שמים, הואיל ובחלקו הארי נגרם
עקב התנהגות רשלנית של נהגים אשר אינם מקפידים
לקיים כללי בטיחות בסיסיים, כללים שנועדו לקדם סכנות
מן הסוג שגרמו למותה של המנוחה." (ע"פ 4300/09בן
רובי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 21.10.2009).

ב-ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 16.11.2009 (להלן:
עניין אלמוג) קבע בית המשפט (מפי השופט נ' הנדל):

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה
הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות.
האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה
מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן
משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של
הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות
המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה

**הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים.
השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת
הרשלנות."**

(ראה גם דברי כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 9728/11 **סקאפי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 30.12.11, סעיף ז' לפסק הדין, ופסק דינו של כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 3761/11 **חלף נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 16.5.11).

4. לאור כל האמור לעיל, שקל בימ"ש קמא את כל השיקולים הראויים, לרבות עברו הנקי של המערער ועברו הלא מכביד בעבירות תעבורה, ואין כל נימוק להקל בעונש המאסר שהוטל עליו.

5. שונה המצב בכל הקשור לבקשת ב"כ המערער להפחית את משך הפסילה של המערער מלנהוג על רכב פרטי.

עיון בגיליון הרשעות המערער בעבירות תעבורה מעלה שחלק לא קטן מהן נעברו בקשר להיות המערער במשך שנים רבות נהג רכב כבד, שעות רבות כל יום.

משכך, יש מקום להפחית במידת מה את משך פסילת המערער מלנהוג ברכב פרטי ואנו מעמידים אותה על 12 שנות פסילה מיום הפקדת הרישיון.

6. נסיבותיו המשפחתיות של המערער וחוסר יכולתו לעבוד כנהג בכלל, וכנהג רכב כבד במיוחד, מצדיקים הקלה בקנס שהוטל עליו ואנו מעמידים אותו על סכום של 5,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתם.

יתר חלקי גזר-הדין, לרבות פסילת המערער מלנהוג על רכב כבד במשך 15 שנים, יעמדו בתוקפם.

ניתן והודע היום, כ"ח אלול תשע"ד, 23 ספטמבר 2014, במעמד ב"כ הצדדים.

אברהם טל, נשיא אב"ד	בלהה טולקובסקי, שופטת	ד"ר שמואל בורנשטיין, שופט
------------------------	-----------------------	------------------------------